

TAJEMSTVÍ MODRÝCH DOPIŠŮ

Emily Bleeker

motto román

Tajemství modrých dopisů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

motto

Emily Bleeker
Tajemství modrých dopisů – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2018

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

Emily Bleeker

Tajemství modrých dopisů

Emily Bleeker

TAJEMSTVÍ
MODRÝCH DOPISŮ

Praha 2018

Mým dětem,
které ve mne věří víc,
než si troufám věřit
sama sobě

LEDEN

Kapitola 1

Byl to krásný pohřeb a nebylo divu, protože ho naplánovala Natalie a ta měla na organizaci společenských akcí neobyčejný talent. Luke šel do pohřebního ústavu s ní, ale všechny detaily vymyslela sama, od košíku na peněžní dary určené Národní společnosti pro léčbu rakoviny až po video se vzkazy pozůstalým, které se ve smyčce přehrávalo ve vestibulu smuteční síně. V michiganském Farmington Hills to byl nejspíš pohřeb roku.

Luke zmáčkl tlačítko na ovladači garážových dveří a zajel vlevo od Nataliina běžového minivanu. Když se vůz přehoupł přes dvojitý práh, znamenalo to, že jsou doma, a děti se na zadním sedadle začaly vrtět.

Luke se podíval do zrcátka na Willa. Už zase měl oči celé červené. Čtrnáct byl hodně obtížný věk, a to se ještě chudinka musel vypořádat s matčinou smrtí. Do stadia, kdy bude tak vyčerpaný, že mu slzy vyschnou, se ještě nedostal. Luka napadlo, že kvůli zvýšené hladině hormonů pláčou teenageři zřejmě mnohem víc než dospělí.

On naproti tomu už žádné slzy neměl, ale bylo mu ještě hůř, než když je nedokázal zastavit. Tehdy příbuzní a známí aspoň nedělali poznámky, jak statečně svůj zármutek snáší a jak je mu jistě velkou útěchou, že Natalie je už na lepším světě. Nevěděli totiž, že tvářit se normálně je mnohem snazší než se normálně cítit.

May zvedla hlavu tak pomalu, jako by vážila nejmíň deset kilo. „Tati, mám hlad. Co je k večeři?“ Lukovi občas připadalo, že May není devítiletá holčička, ale výrostek s bezedným žaludkem.

Will vzdychl. „Jedli jsme na pohřbu. Táta nemá čas, aby –“

Luke zvedl ruku. „To nic. Babička Terry nám navařila do zásoby. Když bude May chtít, něco ohřeju.“ Nataliina matka z pohřbu odjela hned po závěrečných modlitbách a Luka to vůbec nepřekvapilo. Nikdy ho neměla ráda. Vyhlídka, že se po návratu domů nesetká s jejím kamenným pohledem, ho trochu povzbudila. Tvářila se, jako by Natalie tu rakovinu dostala kvůli němu.

„Jděte dovnitř, já odnesu Claytona.“

May s Willem si rozeznuli bezpečnostní pásy. „Vzal jsi s sebou ty čokoládové rohlíčky od oběda? Moc mi chutnaly.“ May strčila hlavu do mezery mezi předními sedadly. Zdvížený nosík měla po matce, oči po Lukovi a úsměv po obou.

„Panebože, ty se chováš, jako bys byla na oslavě narozenin,“ zasyčel Will, otevřel dveře a zabouchl je za sebou tak prudce, že se auto zhouplo. Takhle vzteklého ho Luke ještě neviděl.

„Beruško, on to tak nemyslel,“ ujistil dceru. Místo aby Willa omlouval, měl mu hned vynadat, ale na hádky neměl sílu. May pokrčila rameny a dvířka, kterými jí bratr práskl před nosem, znovu otevřela. „Babička dala do skříňky pod linkou nějaké sladkosti. Můžeš si vzít, na co máš chuť.“

„Děkuju, tati.“ May se posunula na kraj sedadla a vyskočila ven.

Luka neudivilo, že se Will zlobí. Ode dne, kdy se Natalie naposledy vrátila z kontroly, kterou absolvovala každého čtvrt roku, měl on sám záchvatů vzteku hned několik. První tři měsíce remise se radovali a do budoucna se dívali s nervózním optimismem. Den poté, co skeny ukázaly, že nádor zmizel, si Natalie na auto připevnila magnetickou žlutou stuhu a za tři měsíce jí vlasy konečně narostly natolik, že nemusela na veřejnosti čelit soucitným pohledům. Na službu ve Štafetě pro život si vzala fialové tričko s nápisem *Vítěz* – a proč taky ne, vždyť

byla krucinál v remisi! Jenže po rozboru krve a několika ske-
nech jim doktor Saunders veškerou naději zase vzal. A tehdy se
Luke poprvé rozzuřil.

Vytáhl klíčky ze zapalování, dal si je do kapsy, a když klou-
by prstů přešel po látce, svrástil tvář. S hněvem se dokázal vy-
rovnat, aniž nad sebou ztratil kontrolu, jen když bušil do boxo-
vacího pytle v suterénu. Příště si ruce líp zabandázuje, teď mu
ale bolest dělala skoro dobře.

Otevřel zadní dvířka a chvíli se díval na tříletého Clay-
tona. Pusu měl do srdíčka a oči mu zakrývaly dlouhé světlé
řasy. Proč má člověk tak neodolatelnou chuť líbat malé děti na
tvářičky, zvláště když spí? Rozepnul synkovi bezpečnostní pás
a Clayton otevřel oči.

„Tati, už jsme doma?“

„Ano, broučku. Pojď, převléknu tě do pyžama.“ Luke zmáčkl
palcem oranžový knoflík, rozepnul poslední dvě přezky a chla-
pečka vysvobodil.

„Mám tě rád, tati.“ Clayton natáhl hubené ručky, naklonil
se dopředu a vrhl se Lukovi do náruče. Pak okamžitě znovu
zavřel oči a usnul. Luke se nadechl vůně dětského potu a křu-
pek, které Terry během obřadu vnukovi dávala, aby ho udržela
v klidu. Teď už se nehněval, byl jenom smutný – zármutek
mu seděl nejen na prsou, ale postupoval každou částičku jeho
těla.

Se spícím dítětem v náručí přistoupil ke kovovým dveřím.
Byly pootevřené, a tak do nich loktem trochu strčil, protáhl se
úzkou škvírou a kopnutím je zavřel. V prázdné chodbě se jeho
kroky hlasitě rozléhaly. Obvykle se tam válely dětské batůžky
a v košicích ležely hromady bot, které občas spadly na zem;
když večer přišel z práce, většinou o ně zakopl a rozčilil se.
Teď mu tam chyběly.

Nataliina matka před odjezdem celý dům od půdy až po
sklep uklidila a obývací teď působil nezvykle. Nemocniční po-
stel, stohy časopisů a napůl prázdné lahve vody zmizely. Pryč
byla i televize, kterou pověsili do rohu u předního okna. Než
se včera přišli pozůstalí s Natalie rozloučit, elektrikář zapojil

televizi v suterénu spolu s novou herní konzolí, kterou Terry dětem koupila, jako by díky ní mohly zapomenout, že jim zemřela matka. Místnost, kde Lukova žena naposledy vydechla, teď vypadala jako každý jiný obývací pokoj – na béžovém koberci stál slonovinově bílý nábytek a na stěně visely rodinné fotografie.

Jako vždycky to tam vonělo po vanilce a skořici. Někde muselo být nějaké zařízení, které ty vůně vypouští, a Luke ho musel co nejdřív najít, protože jednoho dne vyvanou a on by si přestal připadat doma. Zeptá se Nataliiny nejlepší kamarádky Annie. Ta určitě bude o té vychytávce něco vědět.

Luke se zhluboka nadechl a nabral do plic kořeněný vzduch, jako by mu mohl dodat sílu. Will smutnil ve svém pokoji a May slídila v kuchyni, takže se cítil skoro normálně. Měl radost, že je doma s dětmi sám a nikde nepřekážejí laskaví příbuzní a přátelé, kteří mu nesmyslně nabízejí pomoc. Teď tady mohl chodit v teplácích a nemusel si dělat starosti, jestli mu dírou na zadku nevykukují spodky.

Clayton mu na rukou ztěžkl a Luka bolela předloktí i klouby na prstech, protože si pozdě v noci dal hodinu boxu. Obrátil se ke schodům a tiše zadoufal, že se synek nevzbudí, než ho uloží do postele. Když vyšel z prázdné předsíně, kde se každý zvuk hlasitě rozléhal, noha mu na něčem uklouzla, zavrával a klopýtl. Prudce se naklonil dopředu a rychle Clayтона přidržel, aby mu nevypadl z náruče a nespustil křik. Potom se narovnal a zamračil se na obdélník modrého papíru, o který se málem přerazil.

Za jiných okolností by papír na zemi mohl být zatoulaný domácí úkol nebo pečlivě namalovaný výkres, který se uvolnil z magnetu na lednici, ale teď Luka nenapadlo nic jiného, než že je to další kondolence. Opatrně se sehnul a Clayton, který mu ležel tvářičkou na rameni, se neklidně zavrtěl. Luke sebral tuhou obálku dvěma prsty a přidržel ji proti paprsku světla, který pronikal dovnitř z verandy.

Na přední straně uviděl jméno adresáta napsané černým psacím písmem: Luke. Velké L mělo nahoře i dole smyčku,

K bylo šikmé a malé. Okamžitě poznal Nataliin rukopis. Skousl si jazyk a v očích ho znovu začaly pálit slzy.

Kde se to tady vzalo? Rozhlédl se, aby zjistil, jak se dopis od mrtvé manželky mohl ocitnout uprostřed předsíně, a očima se zastavil na mosazné záklopce v předních dveřích, kudy chodila ranní pošta. Natalie ty stupidní dveře vybrala před deseti lety, když dům postavili. Hned první tuhou michiganskou zimou ho požádala, aby ten otvor nějak ucpal, ale nikdy se k tomu nedostal. A teď po smrti s ním prostřednictvím té škvíry komunikuje.

Ne, to je samozřejmě nesmysl. Luke zavrtěl hlavou a zastrčil si obálku do náprsní kapsy. Ať už šlo o cokoli, dopis od mrtvé Natalie to nebyl. Lidi se po smrti neodeberou na kouzelné místo zvané nebe a neposílají odtamtud blízkým vzkazy do poštovní schránky ve dveřích, protože přestanou existovat. Někdo si z něj dělá blázný.

Když položil nohu na první schod, z kuchyně vyběhla May, stále ještě v černých šatičkách ke kolenům, ve kterých šla na pohřeb.

„Tati, můžu si vzít tuhle müsli tyčinku?“ Zvedla ruku s lesklým stříbrným balíčkem. „Máma vždycky říkala, že večer sladké nesmíme, ale myslela jsem, že pro jednou by to nevadilo.“ Od té doby, co jí matka zemřela, se o ní May několikrát věčně, jen tak mimochodem zmínila a Luke měl vždycky pocit, že dostal ránu do žaludku. Jak to, že je na rozdíl od něj tak silná?

„Jistě, beruško,“ prohlásil, ale potom ho přepadly výčitky svědomí, a tak dodal: „Vezmi si k tomu mléko, ano?“

„Ale já si ho nemůžu nalít sama. Krabice je moc těžká a vždycky toho spoustu vybryndám.“ May si strčila do pusy dlouhý hnědý pramínek, což byl zlozvyk, který si osvojila, když jí vlasy dost narostly; Natalie si myslela, že se tím utěšuje, ale stejně ji to rozčilovalo. Luke se rozhodl, že to nechá bez komentáře. May si zrovna teď trochu útěchy zaslouží.

„Pošlu za tebou Willa, ať ti naleje.“

„Už se na mě nezlobí?“ May vlhký pramínek vyndala z pusy a zastrčila si ho za ucho. Luke se otrásl. Ano, je to nechutné.

„Ne, určitě ne. Je smutný a ke smutku někdy patří i zlost.“

„Hm. Tak jo.“ May pokrčila rameny, a než zase odešla do kuchyně, roztrhla obal tyčinky v zubech.

„Mám tě rád!“ zavolal za ní Luke.

„Nápodobně,“ odpověděla přes rameno.

Když Luke uložil Claytona a přemluvil Willa, aby sestřičce nalil mléko a dohlédl, ať jde brzy spát, sundal si sako a rychle si rozepnul pásek. Ten by ještě mohl nosit, ale oblek už na sebe nikdy nevezme. Jak by mohl chodit v něčem, co měl na manželčině pohřbu, aniž si pokaždé tu hrůzu připomene? Vytáhl z šatny ochranný pytel, aby do něj sako strčil, a přitom koutkem oka zachytil záblesk něčeho modrého.

Dopis. Zapomněl na něj, nebo spíš se přinutil na něj nemyslet. Ale písmo vypadalo jako Nataliino, a tak pustil pytel i s dřevěným ramínkem na podlahu, strčil prst pod chlopeň obálky a otevřel ji. Vypadl z ní list z kroužkového bloku. Takže to bylo od Natalie. Nikdo kromě ní by nenapsal dopis do bloku za padesát centů a pak stránku vytrhl, aniž zarovnal okraj.

Luke hodil prázdnou obálku na postel a mimoděk přitom zachytil svůj obraz v zrcadle na protější stěně ložnice. Na vteřinku se zarazil. Plavé vlasy měl stále pečlivě učesané na pěšinku a kravatu uvázanou na vzorný uzel. Vyhlížel upraveně a úhledně, jako by se chystal na pracovní pohovor nebo ho čekala důležitá prezentace. Jediná známka toho, že ho dnešní den zničil, bylo strniště na bradě. Nepřipadalo mu správné, že vypadá jako ze škatulky, když má srdce napadrt. Rychle si vytáhl košili z kalhot, rozvázal kravatu a prohrábl si vlasy, aby pěšinka zmizela.

Tak je to lepší, pomyslel si, když se prohlédl znovu.

Už to nemohl odkládat. Sedl si na pelest zády k zrcadlu a třesoucíma se rukama rozložil papír. V záhlaví bylo Nataliinou rukou napsáno: *Den, kdy mě pohřbí.* Pod tím uviděl stránku písma, které znal tak dobře, že mu připadalo, jako by mu Natalie šeptala do ucha.

Milý Luku,

snad bych měla napsat „nejdražší Luku“ nebo „milovaný muži“, anebo bych tě mohla jen tak kamarádsky pozdravit „Ahoj, Luku.“ Nevím, jak má mrtvá ženská oslovovat manžela. Jestli čteš tenhle dopis, mrtvá nejspíš jsem. Nebo mi prohlížíš věci, našel jsi můj deník a rozhodl ses, že si ho přečteš. Pokud je to tak, měl by ses stydět. Ale spíš si myslím, že jsem umřela, protože ty nejsi typ, co strká nos do cizích věcí.

Nejdřív ze všeho ti musím říct, že tě miluju. Tebe a děti miluju víc, než dokážu slovy popsat. Při pomýšlení, že žiješ, a já ne, se mi obrací žaludek, jako když jsme dostali tehdy po Claytonově narození tu příšernou střevní chřipku. Vztekám se, žárlím a sváří se ve mně ještě spousta dalších nepříjemných pocitů. Než mě přemůže lítost – dneska musel být den pro sentimentalitu jako stvořený – řeknu jenom tohle: Nechtěla jsem od tebe odejít.

Mám divný pocit, že ti posílám dopis zrovna v den svého pohřbu. Podle doktora Saunderse mám velkou šanci, že tu chorobu porazím, ale víš, jaká jsem: doktorům moc nevěřím. Takže neuškodí, když jen tak pro jistotu začnu zaznamenávat, co mi táhne hlavou. Psaní mě vždycky lákalo a tohle možná bude první krok k tomu, abych napsala román, na který už deset let myslím. Říká se, že člověk se má vyjadřovat k tomu, co zná, je to tak? Rakovinu znám jako svoje boty, ale že bych se s ní skamarádila, to rozhodně říct nemůžu.

Zítřejší jdu na první chemoterapii a jsem z toho nervózní. Neutrápí mě, že přijdu o vlasy, i když kvůli tomu pořád fňukám. Mnohem větší starosti si dělám s tím, že ztratím samu sebe a stane se ze mě jedna z těch vychrtlých bytostí s prázdným pohledem, které vidám u Saunderse. Dneska tam seděla dívka, která se pozvracela už v čekárně. Zřejmě absolvovala chemoterapii teprve párkrát, protože jí pořád ještě neslezly vlasy, ale možná měla nějakou dobrou paruku. Příště se jí musím zeptat, kde ji koupila.

Víš, co bylo nejhorší? Sestry se chovaly, jako by o nic nešlo

a zvratky na podlaze (i na stěnách a židlích) byly na onkologii naprosto běžná věc. Ted' si uvědomuju, že Saunders nemá nikde koberce. Nejspíš je musel pořád posílat do čistírny, a tak usoudil, že bude levnější položit všude linoleum.

Ale už dost o chemoterapii. Zítřka ti napíšu, jak proběhla. Večer za mě dej dětem velkou pusu, ale o tomhle jim ještě neříkej. Mohlo by je vyděsit, že jim máma píše z nebe... nebo kde to vlastně jsem. Pamatuju si, že když Mandarinka vypla- vala v akváriu bříškem nahoru, vysvětlil jsi jim, že po smrti je jednou provždy konec. Musím přiznat, že mi to připada- lo necitelné. Zajímalo by mě, jestli si ted' opravdu myslíš, že jsem odešla už napořád. Jsem potrava pro červy a rostou ze mě sedmikrásky? Spím věčným spánkem? Ať jsem, kde jsem, miluju tě a chybíš mi. Zítřka zase napíšu.

*Ahoj
Natalie*

Luke uhladil papír na stehně. Nevěděl, co si má myslet. Když dopis četl, v duchu slyšel Nataliin hlas, jako by seděla přímo vedle něj. Říkal si, že mu z toho bude smutno, ale kupodivu nebylo. Dopis ho hřál u srdce a najednou dostal chuť ten černý oblek pověsit do šatny, místo aby ho spálil.

Pečlivě papír složil stejně, jako když byl v obálce, strčil ho do ní zpátky a položil ho na polštář. Vypadal, jako by tam patřil. Natalie vždycky dělala zvláštní věci. Jednou mu černým fixem napsala vyznání lásky na banán, který mu dala do křabičky s obědem. Tehdy si myslel, že podivnější vzkaz nikdy nikdo nedostal. Až dodnes. Dopis ze záhrobí byl mnohem překvapivější, ale taky... báječný. Opravdu mu zítřka přijde další? Při tom pomyšlení se mu na tváři objevil úsměv.

Ne, ten oblek nevyhodí. Převlékl se do tepláku s dírou na zadku a do trička s dlouhými rukávy a uvažoval přitom, jestli v noci usne. Jak už zjistil, zármutek a spánek se vylučují, a tak toužil po tom, aby se ve tmě propadl do blaženého světa snů, kde je život někdy nepochopitelný, ale neochromuje člověka tolik jako žal. Sedativa, která mu doktor předepsal, moc nezabírala.

Pověsil kalhoty od obleku i sako na nadměrně velká dřevěná ramínka, na kterých byly předtím, přetáhl přes ně ochranný pytel a zavřel zip. Pohlédl na místo, kam oblek obvykle věšel, hned za dveře šatny, před košile s krátkými rukávy. Jestli si ho nechá, nemůže ho dát tam, kde ho uvidí pokaždé, když se bude oblékat nebo obouvat. Musí ho schovat dozadu, takže na něj možná za nějaký čas zapomene. Odvrátil oči od poloviny šatny, kde stále visely šaty a blůzy, které si už Natalie nikdy nevezme.

Posunul širokou černou havajskou košili s křiklavě červenými květy na prsou, která mezi jeho věcmi visela poslední, a oblek uložil do vzniklé mezery. Když kovový háček s kliknutím zapadl na tyč, na koberec se jako sněhová vločka snesl roztržený kousek papíru. Luke se na něj díval jako na první sníh v zimě, a jakmile spadl, rychle ho sebral, jako by měl v příští vteřině roztát. S papírkem v dlani si sedl na podlahu, opřel se o měkkou stěnu Nataliiných šatů a nadechl se známé vůně aviváže a pleťového mléka.

Dopis sice nezaplnil prázdné místo, které ho bolelo, jako by mu vyoperovali životně důležitý orgán, ale měl naději, že zítra napíše Natalie znovu, a tak se poprvé za dlouhé měsíce nebál té chvíle, kdy ráno zase vyjde slunce. Cožpak neslíbila, že se ještě ozve?

V poslední době v sobě veškerou naději dusil, protože přišel na to, že žít jí nemá žádný smysl a stejně po ní nezůstane nic než hořkost. Ale dnes večer, když si představil novou modrou obálku, která jako zázrakem vklouzne dovnitř otvorem v předních dveřích, jiskřička naděje v něm vzplála znovu. Vzal útržek papíru mezi palec a ukazováček, lehce ho promnul a zašeptal: „Děkuju ti.“

Kapitola 2

Clayton se probudil ještě před svítáním. Luke si ho vzal k sobě do postele a pustil mu televizi, ale klidu si dlouho neužil.

„Tati, mlíko,“ zakňoural Clayton za dvacet minut.

Luke vzdychl. „Jak se říká?“ zeptal se. Natalie dbala na to, aby si děti osvojily zdvořilé způsoby, a on by se měl snažit, aby na ně nezapomněly.

„No jo. Tati, plosím tě, mlíko,“ zašišlal Clayton a upřel na něj velikánské oči. Copak by ho mohl odmítnout?

Když šel do kuchyně potřetí, za dveřmi do dětských pokojů se ještě neozval sebemenší šramot. Už bylo skoro jednáct, a tak začal uvažovat, jak dlouho by měl počkat, než May a Willa vytáhne z postele. Nakonec usoudil, že nejlepší bude nechat je tam celý den.

Pomaličku sešel po schodech o patro níž. Když se podíval přes zábradlí, zaznamenal na zemi něco modrého a v krku se mu udělal knedlík. Vklouzl rukou do kapsy županu a nahmatal dopis, který našel včera večer. Roztřepené okraje papíru mu posledních dvanáct hodin dodávaly jistotu. Dokud neviděl novou modrou obálku, napůl schovanou mezi účty a kondolenkami, říkal si, že mu jeden dopis stačí, ale teď nemyslel na nic jiného než na ten další a na útěchu, kterou mu přinese. Byl si jistý, že jí nikdy nebude mít dost.

Vrhl se ze schodů, poslední dva vzal najednou, a bosýma

nohama doskočil na zem, až to plesklo. Vysokými úzkými průřezy po stranách předních dveří proudily dovnitř sluneční paprsky odrážející se od čerstvě napadaného sněhu. Jednou rukou si protřel oči a druhou z pošty vytáhl dopis od Natalie.

Na přední straně bylo jeho jméno a tentokrát i adresa. Ta zpáteční chyběla. Na známce uviděl razítko *Farmington Hills, Michigan* a na zadní straně bylo velkými písmeny napsáno DEN 2. Prstem obálku roztrhl a nahlédl dovnitř. Ležel tam další list z bloku a vyčnívající roztržený okraj ho pobízel, aby začal číst. Chvatně list rozložil.

Tentokrát Natalie popsala půl druhé strany. Luke se vrátil ke schodům, klesl na druhý odspoda a zavrtěl se, aby se mu sedělo pohodlněji. Vychutnat si tenhle dopis ale neměl čas. Musel číst hodně rychle, než ho začne volat Clayton a May s Willem sejdou dolů.

Natalie měla pravdu. Povědět dětem o těch dopisech nemohl. Ještě by se s nimi nedokázaly vyrovnat a on neměl sílu o nich mluvit, i když nevěděl proč vlastně. Možná proto, že mu připomínaly večerní hovory s Natalie a na ty měl krásné vzpomínky – vždycky probírali události uplynulého dne, děti a život obecně. Teď už si neměl s kým povídat. Začal číst a papír mu v třesoucí se ruce šustil.

DEN 2

Milý Luku,

můžu potvrdit, že chemoterapie je pěkně hnusná. Dneska toho moc napsat nezvládnou. Mám pocit, jako bych měla střevní chřipku, přejelo mě auto a někdo mě nadopoval prášky na spaní, to všechno najednou. A protože se na nic takového nepamatuju, může za to ten jed, co do mě napumpovali. Doktor Saunders tvrdí, že je to jed užitečný, což pokládám za největší protimluv, jaký jsem kdy slyšela.

Chce se mi spát; doufám, že tenhle dopis dostaneš včas, abys

mi dneska splnil jedno přání. Jsem sice mrtvá, takže na mě nemusíš brát ohled, ale přesto tě chci o něco požádat. Nebude se ti to líbit. Za normálních okolností bych tě otravovala tak dlouho, dokud bys mi nevyhověl, jenže teď bohužel nemůžu.

Usmažil bys dětem lívance? Já vím, že vaření není tvoje silná stránka, ale věř mi, že některé ráno (jako například to po matčině pohřbu) nic nechutná líp než horké lívance od milovaného tatínka. Nemluvím ovšem o lívancích z prášku. Musíš je udělat podle mého speciálního receptu. Umím ho z paměti, tak ti ho tady na zadní stranu napíšu. Jo, a pamatuj, že May na ně chce z čokoládových lupínků smajlíka, jinak se jich ani nedotkne.

Mám šílený nápad – co kdybys pro jednu zkusil maličký lívanec i ty?

Dej za mě dětem pusu. Mám vás ráda a stýská se mi.

*S láskou
Natalie*

Luke doufal, že nějaký vzkaz najde i na druhé straně listu, ale uviděl jenom recept. Vypadal dost jednoduše. V poslední době dětem vařila Terry, Annie nebo jim sousedky nosily v umělohmotných miskách hotová jídla. Luke nic z toho skoro nejedl. Ty tři měsíce, kdy bylo jasné, že se konec rychle blíží, se živil hlavně ovesnými vločkami, makarony se sýrem, banány a syrovou mrkví, aby Natalie věděla, že se snaží jíst zdravě. Teď odpovědnost za to, aby děti dostaly třikrát denně něco alespoň trochu přijatelného, ležela jenom na něm.

„Tati! Chci mlíko!“ zaječel Clayton z ložnice tak hlasitě, že se jeho hlásek rozlehl ozvěnou po celém přízemí. Na zdvořilost zjevně zapomněl. Nahoře se otevřely dveře.

„Tati, Clayton tady řve jako na lesy a já nemůžu spát.“ Will mluvil unaveně a Luka napadlo, že nejspíš do svítání nezamhouřil oka.

„Donesu mu mléko a pak se nasnídáme. Co bys řekl lívancům?“ Luke složil papír, dal ho zpátky do obálky a strčil ho k prvnímu dopisu v kapse.

Will se naklonil přes zábradlí; prameny hnědých vlasů mu trčely vzhůru, jako by si schválně udělal punkový účes. Podobal se matce, a když byl unavený nebo rozčilený, dokonce si stejně jako ona trochu šlapal na jazyk. Luke kdysi lehce žárilil, že není víc po něm, ale teď byl rád. Doufal, že po Natalie budou i druhé dvě děti, on ji v nich vždycky uvidí, a bude mu tak trochu míň chybět.

„Jak to?“ Will zaváhal. „Ty přece lívanec neumíš.“

„No tak to aspoň zkusím.“ Luke vyšel po schodech a položil synovi ruku na rameno. „Jsem inženýr, a když můžu navrhnout mobily velikosti kreditky, určitě si poradím s jednoduchým receptem.“

Než Luke našel všechny přísady, bylo skoro poledne. Kolem půl dvanácté se Will vzdal naděje, že dostane nějaký lívanec, snědl miskou cereálií a zase zmizel ve svém pokoji, ale May vytrvala. Jakmile uslyšela, že se otec chystá vařit, svatovsateř slíbila, že dokud na talíři před ní nepřistane rozesmátý lívanec, ničeho jiného se ani nedotkne.

Luke se zamračil na miskou s mlékem, bílým octem, rozpuštěným máslem a vejci. Podle Nataliiných instrukcí to měl všechno zamíchat do mouky, ale když si k tomu přičichl, zdálo se mu, že kromě vajec cítí přípravek na čištění oken. Určitě udělal něco špatně. Zrovna se chystal, že ten hustý bílý hnus přece jen do mouky nalije, když se otevřely dveře od garáže a pak se hlasitě zabouchly.

„Ahoj, Richardsonovi! Jste tady někdo?“ zavolala Annie. „Čekala jsem s návštěvou, co nejdéle to šlo!“

Minulé tři měsíce k nim Annie chodila každé ráno už v půl deváté. Nějakou dobu tvrdila, že si šla zaběhat a zastavila se jen náhodou. Když první týden v prosinci začalo hustě sněžit, jezdila autem a Natalie s Lukem předstírali, že si toho nevšimli. Pak už Natalie nebyla schopná chodit ke dveřím, a tak dala Annie kód pro odemykání garážových dveří. Po její smrti se Annie zjevně rozhodla, že bude v návštěvách pokračovat.

Objevila se v zimním kabátě ke kolenům a s popraškem sněhu na ramenou. „Ježíši, tam je ale příšerná zima!“

Výborně. Přišla osoba, která o vaření něco ví. Luke se ujistil, že má pořádně uvázaný župan a díra v teplácích, která tolik pohoršovala Nataliinou matku, není vidět. Will s May nevypadali o moc líp a Luke zalitoval, že jim neřekl, aby se oblékli a učesali. Clayton ležel na pohovce napůl v mrákotách, protože nejspíš upadl do hyperglykemického šoku z lízátek, která dostal, aby se nedožadoval jídla. Límeček pyžama s natištěnými letadélky měl potřísněný barevnými slinami.

„Teto!“ vykřikla May, vyskočila od televize a rozběhla se k Annie, přičemž málem narazila do přepážky, která oddělovala kuchyň od obýváku. Pořád ještě na sobě měla bílou flanelovou noční košilku a vlasy jí trčely kolem hlavy jako chmýří pampelišky. Obě děti vypadaly jako hadroši, ale Annie to vůbec nevadilo.

„Ahoj, kočička!“ zvolala vesele, a když ji May objala hubenýma ručkama kolem krku a pověsila se na ni, s hranou námahou vydechla: „Uf.“ Potom se vesele zeptala: „Jak to dneska ráno jde?“

„Prima,“ odpověděla May, když ji Annie postavila na zem. „Táta se pokouší udělat lívance.“

„*Pokouší se* je to pravé slovo,“ zamumlal Luke.

„No, podle mě máte velké štěstí, že vám chce tatínek přichystat snídani,“ prohlásila Annie, vytáhla z kapsy mobil a podívala se na displej. „I když je už poledne. Snídaně k obědu je přece bezva, ne? Můžu vám nějak pomoci?“

Annie si sundala čepici, hodila ji na linku a potřásla plavými vlasy přistřiženými na mikádo. Pod tlustým fialovým kabátem měla tričko s dlouhým rukávem a sportovní kalhoty. Opravdu se pořád snaží předstírat, že se zastavila jen tak náhodou při ranním běhu? Natalie by na to udělala nějaký vtip. Luke nevěděl, co přesně by řekla, ale při tom pomyšlení se mu stáhlo hrdlo. Těžce polkl a natáhl k Annie misku se sraženou hmotou, kterou umíchal.

„Víš, jak se to dělá?“ Vybavil si, jak ta směs páchne, a znechuceně stiskl rty.

„Panebože, to je podle Nataliina tajného receptu?“ Annie přiskočila k lince a přešla očima rozložené přísady. „Léta jsem ji o něj prosila. Skutečně ti ho nechala?“

„Ano, tady ho mám.“ Luke ukázal na list papíru, který si opřel o miskou, aby ho neumazal.

„Můžu se na něj podívat?“ Annie rychle papír zvedla, svažtila obočí a přešla stránku očima. Luke se díval, jak čte a do očí se jí derou slzy.

Vlastně ho ještě nenapadlo, jak těžko se musí s Nataliinou ztrátou vyrovnávat ona. Když se z člověka stane vdovec, smutek se od něj čeká. Annie milovala Natalie jako sestru, a přesto všichni předpokládali, že se bude chovat, jako by pro ni neznamenal víc než pokladní ve Wal-Martu.

Ty dvě si výborně rozuměly, ale na první pohled se nemohly víc lišit. Natalie byla malá brunetka a velikost džínů jí nikdy nezabránila, aby si dala něco sladkého nebo vynechala hodinu cvičení. Tvrdila, že nemá dost výrazné lícni kosti, takže by jí hubenost stejně neslušela. Luke ji měl rád takovou, jaká byla. Její bujné křivky mu připadaly sexy a její sebedůvěra ho vzrušovala ještě víc. Radši měl ženu, která nosí velikost deset, ale chce se milovat při světle, než twiggy, která se schovává v přítmí.

Annie měla světlé vlasy, byla štíhlá a o hlavu větší než Nat. Každé ráno chodila běhat a pila zeleninové nápoje, ale hlavně proto, že celý den musela sedět u stolu a přepisovat lékařské záznamy. Když Richardsonovi chodili s Gurrelovými do restaurace, Luka trochu rozčilovalo, jak se muži za Annie otáčejí, ale Brianovi to zjevně nevadilo a Natalie vždycky jen výsměšně obracela oči v sloup, a tak se časem naučil to ignorovat. Jenom Brianovi tiše záviděl, že má tolik sebevědomí.

Natalie s Annie se přátelily od chvíle, kdy se poprvé setkaly na schůzi rodičů a přátel školy – to chodil Will ještě do školky a Annin syn byl v páté třídě. Než Annie zvedla tvář od receptu, už nepokrytě plakala.

„Ta potvora,“ zašeptala, popotáhla a hřbetem ruky si přešla pod nosem. Luke jí chtěl dát papírovou utěrku, ale ta se zachytila

ve válci a roztrhla se. Annie si ji stejně vzala a osušila si oči. „Díky.“ Odkašlala si a dojatě se zasmála. „Víš, že tohle je recept z *findyourrecipe.com*? Slovo od slova. Natalie vždycky dělala, jako by tam dávala bůhvíjakou speciální přísadu.“

Luke se pousmál a znovu těžce polkl. „Takže tahle nechutná šlichta ti něco říká?“

„Jo.“ Annie přimhouřila oči. „Jestli ses řídil instrukcemi, vyrobil jsi podmáslí. Blahopřeju.“

„To znamená, že jsem ho mohl koupit hotové?“ Z výšky nalil směs do mouky, až to mlasklo.

„Přesně tak, v supermarketu ho mají hektolitry.“ Annie se znovu zasmála a s papírem v ruce přešla k lednici. Jestli ho už nepotřebuješ, dám ti ho sem. Natáhla ruku k magnetům na dvířkách mrazáku, ale pak se zarazila. „Panebože, viděls to? Tady na druhé straně?“

Lukovi naskákala husí kůže. To, že jde o soukromý dopis, úplně pustil z hlavy. Bezmyšlenkovitě si přejel zamoučenýma rukama tmavěmodrý župan a udělal si na prsou bílé šmouhy.

„Ano.“ Na víc se nezmohl. Chtěl si vzít papír zpátky a schovat ho, ale bylo pozdě. Annie si už dopis četla.

„Kdes ho vzal?“ zeptala se a hlas se jí trásl skoro stejně jako papír v ruce.

Luke pokrčil rameny a pokusil se zatvářít, jako by o nic nešlo. „Přišel ranní poštou.“

„Ale stojí tady Den dva,“ namítla Annie. „Kde je Den jedna?“ Svraštila obočí a párkrát se rychle nadechla.

Luke si všiml, že jí na krku rozčilením pulzuje žilka, ale neměl chuť jí odpovědět. Byl racionálně uvažující inženýr a otázkám kdo, proč a jak se chtěl vyhnout. Teď nestál o nic jiného, než aby měl dopis zpátky v kapse.

„Ten mám u sebe.“ Dvěma dlouhými kroky k ní přistoupil. „Ale je mi líto, jsou soukromé. Já vím, že jste před sebou neměly tajnosti, ale tohle je jen mezi mnou a Natalie.“ Natáhl chvějící se ruku. „Nic víc mi nezbylo.“

Stál u Annie hodně blízko, a tak si všiml, že má pod červenýma očima tmavé kruhy. Určitě se už bůhvíjak dlouho pořádně

nevyspala. Natalie vždycky říkala, že její nejlepší kamarádka je mistryně v předstírání, a až dodnes nechápal, co tím vlastně myslí. Ty dopisy by jí možná pomohly, jenže nebyly pro nikoho jiného než pro něj. Nezáleželo mu na tom, že se chová jako sobec – držel ruku nataženou, aby dal najevo, že trvá na svém.

„Omlouvám se. Máš pravdu.“ Annie dlouze přerývané vzdychla, přikývla a dopis mu vrátila. Oči se jí znovu zalily slzami, ale k Lukově úlevě se nerozplakala. Už neměl sílu zase někoho utěšovat. Vždyť neuměl pomoci ani vlastním dětem, krucinál. S Annie by určitě nepochodil o nic líp.

Napadlo ho, že ji pohladí po rameni, ale uvědomil si, že se skoro dotýkají čelem a Anniein dech ho šimrá nad ušima. Okamžitě couvl za neviditelnou hranici, kterou zadání lidé ve společnosti příslušníků opačného pohlaví nepřekračují, pečlivě dopis složil a dal si ho do kapsy županu.

„Pro... promiň,“ zakoktal tiše. „Já prostě...“

Annie se slabě usmála a roztrhanou papírovou utěrkou si znovu osušila oči.

„Neomlouvej se.“ Zhluboka se nadechla, utřela si ještě nos a potom se rozhlédla po kuchyni. „Dáme se do těch lívanců, ne?“

Luke vypustil vzduch, který až dosud zadržoval. „Dobře, jdeme na to.“

Když se Annie otočila zády, aby našla správnou pánev, zastřelil dopisy hlouběji do kapsy. Aby mi náhodou nevypadly, pomyslel si, ale ve skutečnosti se jich jenom chtěl dotknout, protože když je cítil v ruce, mohl zapomenout, že Natalie odešla. Navždycky.

Za pár minut usmažili horu zlatavých lívanců, které byly od Nataliiných k nerozeznání. Když jich měli plnou mísu, Annie dala na stůl papírové talíře a plastové příbory.

„Mohla bys prosím skočit pro Willa?“ požádal Luke dceru. May vstala, ale vzápětí se chytila za žaludek.

„Promiň, tati, ale bolí mě břicho.“

„Sedni si, já pro něj dojdu.“ Má hlad, chudinka malá.

„Nemusíš.“ Annie pomohla May vylézt na dlouhou lavici co nejbliž k lince. „Já to zařídím. Nandej lívance a rozkrájej je, než tady ta ubožátka omdlí.“ Vzala si ze žluté žulové linky mobil a něco napsala. Asi dvakrát se zastavila a pak s úsměvem mobil zase položila. „Will už jde.“

„Tys mu poslala textovku a on skutečně přijde?“ Obrátil lívanec pro May, na který udělal čokoládového smajlíka. Will nikdy neposlechl hned, a to ani v případě, že ho o něco požádala matka. „Uvěřím tomu, až...“ V té chvíli se na schodech ozvaly kroky.

Annie se slabě ušklíbla a zvedla obočí. „Já zas nemůžu uvěřit, že člověk, který se živí vymyšlením mobilů, pořád ještě používá ten rozevírací a nenaučil se psát esemesky.“

„Inženýři taky dělají letadla, a nikdo nečeká, že je budou pilotovat, ne?“ Dloubl do lívance a na okamžik ho přepadly výčitky, že vůbec dokáže vtipkovat. Neměl by teď ležet schoulený v posteli?

„Ale podívej, jak skvěle to funguje.“ Annie ukázala na Willa, který v širokých džínách a otcově starém tričku s Metallicou přidusál do kuchyně.

„Takže fakticky dostaneme najíst, nebo mám z hladu halucinace?“

„Ty vtipálku!“ Annie pocuchala Willovi vlasy a on jí to kupodivu dovolil. S teenagery to tedy uměla. Její jediné dítě, syn Matt, studoval první rok na Georgetownské univerzitě ve Washingtonu. Zatím přijel domů jenom jednou a Annie se po něm moc stýskalo. Brian kdysi Lukovi řekl, že se pokoušel Matta přemluvit, aby šel na Michiganskou, protože to by jezdil o víkendech domů, Annie by mu vyprala a trochu se s ním potěšila. Jenže Matt chtěl studovat politologii, takže to právě ořechové pro něj byl Washington D.C.

Prádlo. Luke vrhl pohled na svůj župan a potrhané staré trepky. Kdyby nepřišla Annie, nejspíš by tak zůstal celý den, ale její přítomnost ho vyburcovala, aby projevil snahu a převlékl se. A nejenom to. Když se náhodou uviděl ve dvířkách mik-

rovlanky, zjistil, že mu vlasy trčí vzhůru a naklánějí se ke straně jako věž v Pise. Zavřel plyn na sporáku, přidal na kovový podnos posledních několik lívanců a postavil na stůl lahev se sirupem.

„Hele, mohla bys dohlédnout, aby děti začaly jíst? Já bych si zatím došel vzít něco lepšího.“

„Jasně,“ odpověděla Annie a ke každému talíři narovнала příbor.

„Díky. Pospíším si.“ Podal jí plný podnos. „Ten se smajlíkem je pro May.“

„Podle rozkazu.“ Položila podnos na stůl, mávnutím ruky ho vyzvala, ať už se nezdržuje, a pak zvedla Claytona, který na sedačce sledoval televizi. Luke si řekl, že se bude muset brzy sebrat, nebo jeho tříletý synek na té pohovce vysedí díru.

Cestou do schodů s potěšením zaznamenal, že děti v kuchyni něco spokojeně brebentí. Vždycky rád po příchodu z práce tajně poslouchal, co si s Natalie povídají, než si konečně uvědomí, že táta už je doma. Dneska nerozpoznal, o čem mluví, ale tón hlasů byl úplně jiný než v posledních týdnech, kdy se o ně starala Nataliina matka. To mlčely nebo mluvily šeptem a občas se hlasitě rozplakaly.

Kdyby tady byl Nataliin otec, všechno by vypadalo jinak. Vždycky byl silnější než jeho žena. Když před pěti lety nečekaně zemřel na infarkt, Natalie se bála, že se matka se samotou nevyrovná. Proč ti silní vždycky odejdou první?

V okamžiku, kdy šlápl na smetanově bílý koberec na podestě, se dole ozval ostrý křik. Byla to May a vřískala, jako by ji na nože brali. Lukovi vystřelil do žil adrenalin, bez váhání se vrhl ze schodů zpátky, poslední dva přeskočil a celý udýchaný vrazil do kuchyně.

„May!“ Noha v trepce mu na hladké naleštěné podlaze uklouzla. Will seděl na svém místě, pomalu žvýkal lívanec politý máslem a další sousto si namáčel v sirupu. Clayton zamával a nacpal si do pusy plnou hrst nakrájených čtverečků. May v kuchyni nebyla a o Annie platilo totéž. Pak Luke uslyšel bouchnout dveře od koupelny.

„Není tam!“ zavolala May z haly. „Třeba je nahoře. Pojď za ní, Annie!“

Luke na obě narazil pod schody. „Proč jsi tolik křičela, May? Není ti nic?“

„Ne, tati, jsem hrozně šťastná!“ Zavrtěla se v bocích, jako by se chtěla dát do tance.

„Panebože, tys mi dala!“ Luke si dřep, aby viděl dceři do tmavomodrých očí. „Co ti udělalo takovou radost?“

May na bosých nohou přešlápla a obtočila si kolem prstu pramínek vlhkých vlasů, pak se k Lukovi naklonila a zašeptala: „Vrátila se.“

Zvedl oči k Annie, ale ta se tvářila neproniknutelně a z jejího výrazu se nedalo nic vyčíst. „Kdo se vrátil, beruško?“

„Maminka.“

Přitiskl si ruku na ústa tak pevně, že ho strniště poškrábalo v dlani, a do očí mu vhrkly slzy. „Maminka je mrtvá. Nevrátí se.“ Zastrčil May rozčuchané vlasy za ucho a pohládl ji po tváři.

„Kde by se vzal ten smajlík?“ May couvla a narazila do Anniiných dlouhých nohou. „Tak mi lívance dělá jenom máma. Já vím, že to byla ona. *Vím* to.“

„To jsem byl já, broučku. Maminka mi řekla, že jsi na to zvyklá. Myslel jsem, že tě to potěší. Promiň.“ Luke se natáhl, aby vzal May do náruče, dal jí pusy a ukonejšil ji, jako když se učila chodit a uhodila se do hlavy nebo když spadla z kola a odřela si koleno. Jenomže jí už nebyly dva roky a nebolelo ji koleno, ale srdce. Odstrčila ho a zavrtěla hlavou.

„Ne, ne. Musela to být ona. Neopustila by mě. Má mě ráda. Řekla mi, že se zase uvidíme.“

„V nebi!“ ozval se pohrdavě Will z kuchyně. „Myslela tím, že se uvidíte v nebi.“ Vzápětí vstoupil do haly, v náručí Claytona, který měl v kudrnatých plavých vlasech sirup. „A táta na nebe nevěří, takže jsi vedle jak ta jedle.“

„Podle tebe je pryč už navždycky?“ May se zamračila. „To přece ne, tati! Jak můžeš něco takového tvrdit?“ Podívala se na Luka, jako by právě zjistila, že někoho zavraždil, potom plač-

tivě svraštila tvář a vyběhla po schodech nahoru. Luke zůstal klečel a ohromeně za ní zíral.

„Promluvím si s ní,“ poznamenala Annie, přetřela si obličej a vydala se za May. Snad najde ta správná slova. Luke strčil ruku do kapsy županu a promnul hladké obálky mezi prsty.

„O Claytona se postarám,“ prohlásil Will. „Převléknu mu to ulepené pyžamo.“

Luke uvažoval, že vstane, Claytona si vezme a udělá Willovi otcovskou přednášku, že v rodině se musejí všichni morálně podporovat, zvláště v těžkých chvílích, a že měl být k May laskavější. Nebo mu řekne aspoň *něco*. Ale místo toho klesl na poslední schod a dal si hlavu do dlaní. Jak si mohl myslet, že děti zvládne sám? Nemohli by se vrátit o rok zpátky, začít znovu a nějak Natalie zachránit? Takhle to přece dopadnout nemělo.

Za chvíličku přišla Annie a mlčky si sedla vedle něj.

„Vykoupe se. Řekla jsem jí, že se tě zeptám, jestli může.“

Luke se nepohnul. Doufal, že Annie bude mlčení považovat za souhlas a půjde zase nahoru za May, ale mlčky mu položila ruku na široká záda a krouživým pohybem ho začala hladit. Přátelské ticho je zahalilo jako teplá přikrývka.

Luke uvolnil napjaté svaly, vyhrkly mu slzy, které od rána potlačoval, a z hrdla se mu prudce vydral tak hluboký vzlyk, že ho to zabolelo. Když se chtěl nadechnout, vzduch se mu v krku zarazil a musel to zkusit několikrát. Proč to tolik bolí? Vždyť už celé měsíce věděl, co se stane, a mohl se na to připravit. Teď by ho už nic nemělo zaskočit.

Potom si vzpomněl na dopisy. Díky nim znovu uslyší její hlas a třeba bude zase moct normálně dýchat. Třeba to přežije.

Schoval slzy do nejzazšího koutku srdce a utřel si tvář o rameno. Annie poznala, že už je mu líp, naposledy ho pohládila a spustila ruce do klína.

„Co kdyby ses šel osprchovat a obléct?“ zašeptala. „Já se postarám o May a dám do pořádku kuchyň.“

Stále ještě se na ni nedokázal podívat. Věděl, že má obličej oteklý od pláče a vypadá příšerně. Upřel oči na škrábanec na

dřevěné podlaze a řekl si, že se sebere a uklidí kuchyň sám. Jenže na to neměl sílu. S hořkostí si uvědomil, že nedokázal zvládnout hned první krizi, a jestli někoho nechá, aby mu pomohl, může to klidně být Annie.

„Jasně. Díky,“ zamumlal. Opřela se rukama o schod, vstala a znovu vyšla nahoru. Když uslyšel klapnout dveře od Mayi-na pokoje, s námahou se vyškrábal na nohy. Věděl, že sprcha a čisté oblečení mu udělají dobře, ale nechtěl nic jiného než si sednout, znovu si přečíst ty dopisy a prožít ještě chvilku ve světě, ve kterém je Natalie naživu.

Kapitola 3

Uběhlo deset dní od chvíle, kdy Natalie ve spánku zemřela, zatímco Luke podřimoval vedle na pohovce, a od pohřbu jich uplynulo sedm. Za tu dobu dostal kromě prvních dvou dopisů ještě tři. Všechny byly v blankytně modrých obálkách a napsané na úhledně přeložených listech z kroužkového bloku. Podle jakého klíče mu chodí, zatím neuhodl. Pokaždé, když v poště modrý dopis nenašel, byl si naprosto jistý, že další už nedostane, ale hned příští den, nebo přespříští, se obálka se stejným razítkem a bez zpáteční adresy objevila znovu. Pochopit Nataliin plán se už nesnažil. Vlastně své ženě nikdy úplně nerozuměl a teď, když už z ní nezbylo nic než vzpomínky a pár dopisů, neměl šanci, že se to změní.

Další dopisy byly aspoň méně drásavé než první dva. Natalie vyprávěla, co dělá, jak je jí špatně a že jí vlasy padají hrozně pomalu, takže se nedokáže přimět, aby si je jako většina pacientů oholila.

Potom přišel dopis, ve kterém líčila, jak jí jednoho dne spadl chomáč vlasů do ovesných vloček a mimoděk si ho strčila do pusy. Napsala, že chuť byla skoro stejná, jenom vlasy se nedají rozžvýkat tak snadno. Hned nato se rozhodla opatřit si paruku.

Na to, že jí tehdy nůžkami ostříhal hlavu, pak ji břitvou oholil a nakonec šli společně koupit paruku, si Luke dobře pamatoval, ale v jejím podání to vypadalo, že si přitom užili spoustu

legrace. Jako by to byla ohromná zábava, když si při zkoušení paruk hráli na tajné agenty a předstírali, že nejsou zoufalí a nevědí, že to, co v ní roste, se nejspíš nedá vyléčit a zabije ji to.

Včerejší dopis byl trochu jiný. Místo aby Natalie jen vzpomínala a na konci poslala dětem spoustu pus, poprvé od fiaska s lívanci ho o něco požádala.

DEN 6

Luku,

jestli se rozhodnu ti tyhle dopisy poslat, budu pryč týden nebo tak nějak. Nikdy jsem o rodiče nepřišla, tedy jako dítě. Ty o tomhle zármutku víš mnohem víc než já. Ale nezapomeň, že naše děti mají to, co ty jsi neměl – otce, který je miluje.

Tak a po tomhle krátkém úvodu ti povím, o čem dneska uvažuju. Myslím, že bys měl zase jít do práce. Ted' ses nejspíš rozčilil, že tě nutím, aby ses vrátil do zaměstnání jen pár dní potom, co ti umřela žena. Možná se ti po mně nebude tolik stýskat, když si připomeneš, jak jsem ti pořád organizovala život. Takže si posluž a vyvztekej se, já počkám.

Už ses uklidnil?

Dobře vím, že práce pro tebe vždycky představovala určitý ventil. Mezi čísly a simulátory se cítíš jako v ráji a kolegové ti v určitých ohledech rozumějí líp než já. Doufám, že když se ponoříš do svých výpočtů, nebudou tě vzpomínky na mě tolik strašit. Takže až dočteš tyhle řádky, jdi si vybrat oblečení na zůřek, a abys na mě nezapomněl, vezmi si něco modrého.

A když už jsem u toho komandování, odvez děti do školy. Zjistila jsem, že obrana proti chaosu, do kterého nás rakovina uvrhla, je každodenní rutina. Společná snídaně, studené obědy, domácí úkoly, hodiny klavíru, trénink baseballu, večere a odchod do postele. To drží děti celý týden nad vodou a na tebe to bude působit stejně. Mně je nejhůř v noci, kdy je klid, v hlavě se mi honí černé myšlenky a nemůžu spát. Jestliže bu-

dete mít spoustu běžných starostí – ty se zaměstnáním a děti se školou – možná vás to od bezesných nocí zachrání.

Abys věděl, že jenom nemluvím do větru, dneska začínám zase studovat na Michiganské univerzitě. Doktor mi sdělil, že než skončím chemoterapii, nemůžu učit, což znamená, že na svoje prvňáky musím zapomenout a najít si jiné rozptýlení. Abych dostala magisterský titul z pedagogiky, zbývají mi už jenom dvě zkoušky. Nebylo by senzační, kdybych zatočila s rakovinou a zároveň udělala magistra? Umínila jsem si, že pro diplom si dojdou, i kdybych si musela na promoční čepici našít paruku. Připomeň mi, abych ji v závěru promoce nevyhazovala nad hlavu. Ačkoli – byla by to legrace, ne?

Zítřka si to v práci pořádně užij! Miluju tě.

*Ahoj
Natalie*

Luke dopis pečlivě složil a představoval si, jak ho skládala Natalie, pak ho před sebou chvíli podržel. Vyjít z domu a s někým mluvit bylo to poslední, po čem toužil. Lidi se vyskytovali i ve světě počítačů a čísel, nemohl se jim vyhnout.

Je mrtvá. Kdyby do práce nešel, nedozví se to. Jak by mohla? Opakoval si to celých posledních čtyřadvacet hodin, ale nebylo to nic platné. Uvázal si uzel na světlemodré kravatě a vstal z pelestí. Clayton si tiše hrál u sebe v pokoji, což byla po dvou týdnech, které strávil na pohovce a nepřítomně čučel na televizi, příjemná změna. Luke strčil hlavu do dveří.

„Musíme jet k tetě Annie. Jdeme se about.“

„K tetě?“ Clayton vystřelil jako raketa, v každé ruce figurku piráta. „Můžu si s sebou vzít hračky?“

„Jenom dvě,“ odpověděl Luke a roztáhl před sebou dva prsty, aby mu to názorně ukázal. Clayton se rozhlédl po pokoji tak zoufale, jako by po něm otec chtěl vědět, koho v případě požáru zachrání jako prvního.

Za deset minut se Lukovi podařilo naložit Claytona i se spoustou hraček do vozu. May s Willem odjeli autobusem před dvaceti minutami a nejspíš už byli ve škole. Vrátili se do ní v pondělí po pohřbu. Jak polovina vzdálených příbuzných neustále opakovala, Natalie „naštěstí“ zemřela o zimních prázdninách. „Naštěstí děti nezameškají školu,“ blábolili a Luke se musel vši silou ovládat, aby nevybuchl.

Když vyjel na ulici, tašku s laptopem na sedadle vedle sebe, ohlédl se zpátky. Všude ležel sníh, ale místy z něj vykukovala tráva. Naposledy jel do práce před víc než měsícem a tehdy se za ním Natalie z postele u okna obýváku dívala.

Zavrtěl hlavou. Pro May s Willem to musí být surreálné. Když před třemi týdny začaly prázdniny, měli smrtelně nemocnou matku, teď jsou poloviční sirotci. May říkala, že první den proběhl docela dobře. Děti se prý chovaly trochu zdrženlivě a učitelé ji naopak přehnaně obskakovali. Will s informacemi šetřil a na Lukovu otázku, jak to šlo, neochotně zavrčel, že dobře. Bude muset Annie požádat, aby mu později poslala textovku, jestli je v pohodě.

Zatočil na pečlivě vyčištěnou příjezdovou cestu, na které stál Brianův vůz. S Annie se dohodl, že u ní Clayton zůstane až do poledne. Ujistila ho, že na přepisování lékařských záznamů jí budou stačit večery.

Když Natalie učila, Clayton chodil do mateřské školky na konci ulice, a tak ho tam chtěl Luke přihlásit znovu, ale pak si ho Annie vzala stranou a zeptala se, vlastně spíš poprosila, jestli by ho nemohla hlídat. Lukovi nejdřív připadalo, že by to pro tak malé dítě byla velká změna, ale stačilo, aby ty dva viděl párkrát pohromadě – jako by se vzájemně léčili ze smutku. Když se zamyslel, co by té nabídce řekla Natalie, nemohl odmítnout.

Ale Annie neměla čas věnovat se dětem až do Lukova příchodu z práce. Pokud jde o to, jak to bude vypadat po škole, vydala Natalie přesné instrukce. Luke měl kontaktovat studentku, jmenovala se Jessie, s kterou se seznámila na kampusu. Byla si jistá, že jí to s dětmi půjde, a že by dokonce mohla

Willa doučovat. Ale Lukovi se nechtělo mít denně v domě cizí děvče, a tak se rozhodl, že bude pracovat jen na půl úvazku a celý si vezme, až nastane ten správný čas. Pevně doufal, že pozná, kdy to bude.

„Těšíš se na Annie?“ Luke pomohl Claytonovi ze sedadla a zvedl látkovou tašku, ve které bylo čtvero převlečení, dva míče, šest vláček, souprava kolejí a nejspíš taky nějaký ten dinosaur.

Clayton se pomaličku vydal po cestičce posypané solí a Luke šel za ním, jednu ruku nataženou, aby ho případně chytil.

„Bude se mi po tobě stýskat, broučku,“ vzdychl. Už si zvykl, že každodenní život tříletého dítěte je samé drama a že když dá Claytonovi brčko špatné barvy nebo mu „divně“ rozkrojí sendvič, nastane konec světa.

„Mně taky, tati.“ Clayton si stáhl kapuci co nejlouběji a odvrátil tvář, aby mu do ní nefoukal vítr. „Přijď domů brzy, jo?“

„To víš, že ano.“ Luke vzal synka za ruku a pomohl mu do schodů. „Mám tě rád.“

„Já vím.“ Clayton pokrčil ramínky. „Můžu zazvonit?“

„Jasně, ale jenom jednou.“

Clayton se natáhl a jistou rukou prudce stiskl lesklé žluté tlačítko. Když zvonek dvakrát tlumeně zacinkal, Luke mu ruku sundal, aby se z jednoho zazvonění nestalo deset.

„Jsou tady! Už jsi hotová?“ ozval se zevnitř Brian tak zřetelně, jako by dům neměl dveře.

Odpověděl mu ženský hlas, ale byl daleko a Luke nerozuměl, co říká.

„Tak já jdu a ty si pospěš, jo?“ Zdálo se, že Brian stojí hned za dveřmi, ale když je prudce otevřel, Luke sebou trhl. Brian měřil sto osmdesát pět centimetrů, takže ho trochu převyšoval, a pod šedivým tričkem a tepláky mu hrály svaly. Bylo snadné si představit, jak vypadal ve dnech své největší slávy, kdy byl hvězdou vysokoškolského fotbalového týmu. Potom se mu kvůli zranění kolena sny o profesionálním americkém fotbalu rozplynuly a teď dělal policajta na malém městě, rovnal domácí hádky a ověřoval řidičské průkazy.

„Tak co, jak se vede, kamaráde?“

Jak se mu vede? Hm. Tu otázku nenáviděl. Nikdo nechtěl ve skutečnosti vědět, jak se mu daří. Všichni chtěli slyšet, že je v pohodě, aby se nemuseli cítit nepříjemně. Než aby snášel rozpačité ticho nebo soucitné pohledy, raději vždycky zalhal a odpověděl, jak se od něj očekávalo. Brian nebyl tak blízký přítel, aby mu mohl říct pravdu, a tak ze sebe vysoukal totéž co obvykle.

„Díky za optání, máme se dobře.“

„Upřímnou soustrast.“ Brian vyslovil floskuli, kterou Luke slyšel už tak často, že pro něj skoro ztratila význam. „Nevím, co si Annie počne. Jsem rád, žeš jí dovolil starat se o Claytona.“ Brian ztišil hlas. „Hrozně se jí stýská po Mattovi, a když teď nemá ani Natalie, chodí jako tělo bez duše.“

Luke přešlápl. Věděl, že poděkovat by měl on. „Dělá nám velkou laskavost. A Clayton je nadšený. Tetičku Annie odjakživa miluje, vid', piráte?“ Clayton cosi zamumlal do kapuce, která mu napůl zakrývala tvářičku. Chudinka musel být promrzlý až na kost. Brian si toho zřejmě nevšiml a ticho začínalo být trapné, a tak Luke změnil téma. „Doufám, že ten tvůj případ zdárně pokračuje.“ Odmlčel se a uvažoval, jak to, že se Brian v tričku s krátkými rukávy neklepe zimou.

„Cože?“ Brianovi cuklo v pravém oku, napřímil se a založil si ruce na prsou.

„Promiň.“ Luke si zamnul dlaně. „Na Nataliině pohřbu Annie říkala, že máš teď důležitý případ.“

„Jo,“ přikývl Brian. „No jo, promiň.“ Poklepal si na svalnatou hrud' a usmál se. „Nevěřil bys, čeho jsou někteří lidé schopní, aby sehnali drogy. Chovají se jako magoři.“ Přetřel si paže, na kterých mu konečně naskákala husí kůže. „Půjдете dál, ne?“

Luke se nadechl, aby odpověděl, a podíval se mu přes rameno, kde je Annie. Nechat synka s Brianem se mu dvakrát nechtělo. Byl milý a dalo se s ním mluvit, ale nejlíp si rozuměl s chlapy, a že by se hodil na hlídání malých dětí...

„Hele, víš co?“ Luke položil Claytonovi ruku na rameno. „Dneska ještě zůstaneš doma a...“

Pokus mu nevyšel, protože na schodech zazněly rychlé kroky a u dveří se objevila Annie. Vlasy měla stále ještě mokré.

„Panebože, tam je ale zima! Briane, pozvi je přece dál a ne-nechej je mrznout na prahu.“

„Zlato, nejsem idiot.“ Brian významně zakroutil očima, jako by chtěl Lukovi naznačit, že ženským nemá cenu nic vysvětlovat. „Tak honem, než mi udělá scénu.“

„Hele, padej.“ Annie podklouzla manželovi pod rukou a němě Lukovi zašeptala: Promiň.

„Rád jsem tě viděl, Luku. Měl bys s námi zajít někdy večer k Williemu. Dlužím ti pivo, však víš za co.“ Brian ustoupil ode dveří a Annie mávla rukou, aby šli dovnitř. „Promiňte, kluci, že vás tady nechám, ale teď musím zapadnout do pelechu. Včera jsem zase měl dlouhou noc.“

„Jasně,“ přikývl Luke a pokusil se vzpomenout, jaká fráze se v takovéhle situaci nejlíp hodí. „Rád jsem tě viděl.“

„Takže nezapomeň – pivo.“ Brian zamířil ke schodům.

„Jak bych mohl?“ Luke se nuceně zasmál a ulevilo se mu, že Brian bez odpovědi zmizel nahoře.

„Omlouvám se.“ Annie ukázala ke stropu – seshora bylo slyšet, jak Brian přechází po ložnici. „V poslední době má jenom noční, takže celé dny prospí. Ale my budeme jako myšky, vid’?“ Mrkla na Clayтона, aby mu dala najevo, že to nemyslí vážně a bez ohledu na Briana se budou bavit, jak se jim zachce. Nadšeně přikývl.

Annie mu bleskurychle svlékla bundu a boty, jako by to dělala už tisíckrát. „Hele, kamaráde, vytáhla jsem hromadu Mattoových starých hraček. Ty nejlepší jsem schovala, až ze mě jednou bude babička. Nechceš se na ně podívat?“ Pověsila bundu na kliku od šatny a rukavice zastrčila do kapes. Clayton se usmál a rozběhl se do obývacího pokoje.

„Annie, dneska to absolvovat nemusíme.“ Luke si upravil na rameni popruh tašky. Už teď byl vyčerpaný, jak se snažil chovat se normálně. „Šéf mě přemlouval, abych si ještě vzal volno a zůstal doma.“

Annie sraštila čelo. „Prosím tě ne.“ Zastrčila si za ucho pramen

plavých vlasů a naklonila se k němu. „Děláš si hlavu kvůli Brianovi? Nemusíš, protože opravdu bude celou dobu spát.“

„Ne, o to nejde.“ Luke si přitiskl prsty ke spánkům. „Jenom prostě nevím, jestli už se dokážu vrátit do práce, to je všechno.“ Upřímně si s někým promluvit mu trochu pomohlo.

„No tak se nepřemáhej.“ Položila mu ruku na rameno. Na to, že se ho lidi pořád dotýkají, si už začínal zvykat. Zřejmě šlo o jedno z nepsaných společenských pravidel, jako když všichni hladí těhotným ženám břicho. Jestliže má někdo smutek, všichni ho můžou bez dovolení objímat. „Počkej ještě týden. To by přece každý pochopil.“

„Já vím.“ Sáhl do vnější kapsy tašky a pohládl dopisy, bez nichž neudělal ani krok. Dokáže to, kvůli Natalie to zvládne. „Budu pryč jenom čtyři hodiny, na oběd se vrátím. První týden to nebudu hrotit.“

„To je rozumné.“ Annie poodstoupila, ale moc přesvědčeně se netvářila. Jednou rukou se objala kolem pasu, druhou si o ni opřela a začala si okusovat vzorně upravený nehet. „Dneska budeme tady, ale už jsem Clayтона přihlásila do knihovny na čtení pohádek, to se koná jednou týdně. Pak vymyslíme něco jiného. Až se zlepší počasí, myslela jsem, že bychom mohli chodit do parku, na procházky a jezdit na tříkolce, co říkáš?“

„To by ho určitě bavilo.“ Musel si přiznat, že u Annie bude Claytonovi mnohem líp než ve školce, kde mají učitelky na starosti víc dětí, nebo než doma, kde by celý den proležel v posteli a cpal se sladkostmi. Podal Annie tašku a hračky uvnitř zachrastily. „Ale slib mi, že kdyby to na tebe bylo moc, hned mi to řekneš. Nebo mi aspoň dovol, abych ti platil.“

„V žádném případě.“ Annie zavrtěla hlavou. „Natalie mě před smrtí požádala o dvě věci. Zaprvé, abych dohlédla na děti.“ Zaváhala a zvedla jedno rameno až k uchu. „A zadruhé chtěla, abych se postarala o tebe.“

„Ano, to je jí podobné.“ Ani ho to nepřekvapilo. Na smrtelné posteli zařídila, aby ze záhrobí dostával dopisy s instrukcemi, takže mu určitě zajistila i opatrovnici. „Víš něco o těchhle dopisech?“ Vytáhl z tašky obálky a rozložil je jako vějíř karet.

Přeletěla je očima, každé se dotkla prstem a nehtem do ní tůkla.

„Nikdy jsem je neviděla, tedy kromě toho, který jsi mi dal onehdy přečíst.“ Ukázala na Lukovo jméno napsané na přední straně. „Zase Nataliin rukopis.“ Vzhlédla, oči doširoka otevřené údivem. „Chodí ti ještě pořád?“

„Ano,“ přisvědčil, shrnul dopisy do úhledné hromádky a vrátil je zpátky do tašky. Annie ho pozorně sledovala.

„Kdo je posílá?“ zeptala se tak tiše, jako by mluvila pro sebe.

„Doufal jsem, že to budeš vědět.“ Luke pokrčil rameny a zahltilo ho zklamání. „Ale to by zřejmě bylo moc snadné.“

Usoudil, že přišel čas, aby se zase před normálními lidmi schoval do ulity. Předstírání dalo takovou námahu! Skrývat pravé pocity musel celé dětství, ale po dvaadvaceti letech zapomněl, jak je to těžké. Pohlédl na hodinky s modrým ciferníkem na stříbrném řemínku, které mu Natalie dala k Vánocům pět let po svatbě. To byl problém se všemi věcmi, které měl: v každé se skrývaly vzpomínky na ni a na rozdíl od dopisů v něm vyvolávaly smutek a pocit osamění. „Už je pozdě. Měl bych jít.“

„Jasně, utíkej.“ Oba vrhli pohled na Clayтона, který stavěl vysokánskou věž z barevných kostek. Až spadnou na zem, Brian dostane psotník. „Rozloučíš se s ním? Nebo se bojíš, že by to neustál?“

„Myslím, že to proběhne v klidu. Určitě mu udělalo dobře dostat se z domu, a kromě toho tě bezmezně miluje.“ Claytonovi se stýskalo po Annie jenom o něco míň než po Natalie. Lukovi to zpočátku dělalo starosti, ale pak si uvědomil, že ve třech letech ještě nechápe rozdíl mezi „teď tady nebude“ a „nebude tady už nikdy“.

„No...“ Annie se slabě začervenala, „je to vzájemné. Už bys měl radši běžet, ať hned první den nepřijdeš do práce pozdě.“ Zapřela si ruce o štíhlé boky a naoko se na něj zamračila. Natalie mu nechyběla o nic míň, ale přesto měl radost, že někomu na něm a na dětech záleží. Vytáhl z kapsy klíčky od vozu.

„Claytone, tatínek jde do práce. Mám tě rád!“ Luke se usmál, zamával a hned se otočil k odchodu. Clayton na zlomek vteřiny

zvedl oči, a než postavil na věž další kostku, nepřítomně mávl rukou. „Vidiš, říkal jsem, že bude v pohodě,“ prohlásil Luke a stiskl studený mosazný knoflík na dveřích. Když je váhavě pootevřel, přes tenkou látku kalhot ho na nohou zastudil lednový vzduch. „Mějte se hezky, a kdyby ses chtěla na něco zeptat nebo se vyskytl nějaký problém, zavolej mi, ano?“

„Jistě,“ zamumlala Annie a ucouvla před poryvem chladného větru. Pak chytla dveře, opřela se o ně jako o štít, vystrčila hlavu a zavolala: „Hezký den!“

Než došel k zatáčce vedoucí k příjezdové cestě, stál Clayton vedle Annie a objímal ji kolem nohou. Luke ještě jednou zamával.

Velké děti sedí ve škole a Clayton bude u Annie určitě spokojený. Natalie měla nejspíš pravdu. Přišel čas, aby se vrátil do práce. Ale v autě, stále ještě trochu vyhřátém z předešlé jízdy, ho zachvátila úzkost. Všechno šlo tak rychle. Natalie chtěla, aby předstírali, že život běží jako vždycky, ale bez ní přece normální život vést nemůžou, ne?

Ačkoli byl minulý rok příšerný, alespoň byla s nimi. I když doma pomalu chřadla v nemocniční posteli, jakmile zaznamenala, že k ní přišel, otevřela oči a usmála se. A potom jednoho rána se její tvář už nepohnula. Jak to, že všichni ostatní dokážou vklouznout do starých kolejí tak snadno, svět se otáčí jako dřív, firmy se otvírají a krachují, prodává se a nakupuje, a přitom polštář na pravé straně manželské postele zůstává každý večer prázdný?

Opřel si čelo o hladkou kůži na volantu. Možná se vrátí domů a trochu se prospí. Nikdo se to nemusí dozvědět. Jestli se v práci neukáže, kolegům to jistě nebude vadit. Naopak, nejspíš se jim uleví, že nemusejí chodit po špičkách kolem člověka, kterému nedávno umřela žena.

Když uslyšel zaklepání na okénko, prudce sebou trhl.

U vozu stála Annie, na sobě jenom šedivé kalhoty na jógu a bavlněné tričko s dlouhými rukávy, a trásla se zimou. Před sebou držela něco, co se podobalo jednomu z Nataliiných dopisů. Luke instinktivně strčil ruku do kapsy, aby si je přepočítal.

tal, pak přimhouřil oči a přes tónované sklo uviděl na obálce Anniino jméno. Zmáčkl tlačítko a okénko spustil.

„Mně dala taky jeden,“ vyhrkla Annie, položila si ruku kolem pasu a druhou se opřela o auto. „Týden předtím, než... než odešla. Nechtěla, abych ti ho ukazovala, ale řekla jsem si, že ji neposlechnu.“

Luke svraštil čelo. Takže Annie dokáže na rozdíl od něj Nataliina přání ignorovat.

„Přečetla sis ho?“ Nerozeznal, jestli je obálka otevřená. On se nikdy nemohl dočkat, vždycky ji okamžitě roztrhl. Tahle se zdála neporušená.

„Jo. Řekla mi, že ho můžu otevřít ten den, co umře.“ Zatřásla obálkou. Vypadalo to, že je v ní mnohem víc listů, než jich kdy dostal on. Ovládla ho zvědavost. Co chtěla Natalie kamarádce sdělit, že to zabralo tolik stránek? A proč jí je dala všechny najednou?

„Můžu se na to podívat?“ Natáhl ruku. Čekal, že mu Annie dopis ukáže, ale zavrtěla hlavou.

„Promiň, musela jsem jí slíbit, že ho nikdy číst nebudeš. Jak jsi mi řekl onehdy ráno v kuchyni, je to soukromé.“

Luke ruku spustil a prudce nastartoval. „Tak nechápu, proč mi ho strkáš pod nos,“ procedil vztekle. Za normálních okolností v sobě hněv krotil. Měl strach, že by se mohl i kvůli maličkosti proměnit v mladší verzi svého otce, a tak se měl na pozoru, aby nad sebou nikdy neztratil kontrolu. Dokázal se držet na uzdě přes dvacet let a nehodlal na tom nic měnit. Stiskl rty, aby nezačal řvát. Dneska večer bude určitě potřebovat pár koleček s boxovacím pytlem v suterénu.

„Protože nechci, aby sis myslel, že to posílám já.“ Založila ruce na prsou, kolem hlavy se jí srážel bílý oblak dechu. Muse-la jí být hrozná zima.

„Ty dopisy nejsou normální. Jako by si s tebou někdo hrál. Nevím, kdo to je, ale já to nejsem. Na tvém místě...“ kousla se do rtu a svésila koutky úst, „než bych zjistila, odkud chodí, neotvírala bych je.“

Luke přikývl, ale nesouhlasil s ní. Samozřejmě chtěl vědět,

od koho dopisy dostává – to byla první položka na seznamu otázek, které ho trápily – ale rozhodně je chtěl číst dál. Psala je Natalie a nic víc prozatím nepotřeboval vědět.

„Měla bys jít dovnitř. Zmrzneš tady a Clayton ti určitě dělá z obýváku chlívěk,“ prohlásil a položil ruku na řadicí páku, aby dal najevo, že rozhovor skončil. Nespustila zelené oči z jeho tváře.

„Uvažuj o tom, ano?“ Poklepala dopisem o dvířka.

„Dobře.“ Nuceně se usmál a začal couvat. Annie zůstala stát a zastrčila si ruku s dopisem do podpaží.

„Tak se za pár hodin zase uvidíme,“ řekla a ustoupila stranou. Nejspíš čekala, že něco odpoví, ale mlčel, protože jinak by se přestal ovládat.

Jakmile kolem ní auto projelo, rozběhla se dovnitř tak rychle, jako by před sebou měla cíl dlouhého závodu. Když zmizela za dveřmi, Luke šlápl na plyn, prudce stočil volant doprava a zamířil do práce.

ÚNOR

Kapitola 4

Než Luke sebral odvahu sjednat si s Jessie schůzku, uplynuly dva týdny.

Po návratu z práce nechával Claytona, aby se s ním spokojeně povaloval v posteli, a všem dětem dovoloval žít se rozmraženou pizzou a ovocnými bonbony. To by se Natalie nelíbilo, ale proč by nemohli truchlit po svém, i když to znamenalo jíst polotovary a sladkosti?

Potom přišel dopis vytištěný na tuhém papíře a v Lukovi vyvolal paniku. Je poslední a odted' už žádné dopisy dostávat nebude? Najde zítra ráno v poště jenom reklamy a účty? Přejel prsty po vytištěných slovech na místě, kde byla trochu rozmazaná. Možná na ně ukápla slza.

DEN 34

Milý Luke,

tenhle dopis je mimo pořadí. Nemám sílu psát rukou. Už znám pravdu. Je se mnou konec. Ty tomu nevěříš, což mi připadá trochu zvláštní, protože nevěříš ani na zázraky.

A protože cítím, že už tady dlouho nebudu, nastal čas, abych zařídila pár věcí, které ti po mém odchodu usnadní